

Pyhä-Luostolta kestävästi kyliin -kehittämishanke

Kunnanhallitus 31.08.2026 § 271

135/14.02/2026

Päätösesitys	Kunnahallitus päättää: 1) hyväksyä hankesuunnitelmaluonnoksen ja sitoutua Pelkosenniemen kunnan omarahoitusosuuteen esitetyn mukaisesti 2) valtuuttaa elinvoimajohtajan viimeistelemään hankehakemuksen ja jättämään sen 15.9. päättyvään hakuun 3) Mikäli Kemijärven kaupunginhallitus ja/tai Sodankylän kunnanhallitus eivät sitoutuisi hankkeeseen omalla kuntarahaosuudellaan, kunnanhallitus valtuuttaa elinvoimajohtajaa supistamaan hankkeen budjettia ja rajaamaan toiminta-aluetta niin, että Pelkosenniemen kunnan omarahoitusosuus on koko hankkeen ajalle korkeintaan 23 000€.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin
Käsittely	Elinvoimajohtaja selosti asiaa keskeytetyn kokouksen aikana.
Perustelut	Pyhä-Luoston matkailualueen lähellä on runsaasti matkailullisesti kiinnostavia palveluita, kulttuurikohteita, reittejä ja tapahtumia, ja ympäristöön on myös viime vuosina virinnyt uutta yrittäjyyttä. Matkailualueen lähiympäristön tunnetaan ja hyödynnetään matkailussa vielä niukasti. Kuitenkin lähiympäristö ja sen palvelut voisivat rikastuttaa matkailualueen tarjontaa, tuoda Lapin matkailuun autenttisempia ulottuvuuksia ja auttaa matkailualueutta erottautumaan kestävä matkailun alueena. Näkyvyyttä ja saavutettavuutta olemassa olevista palveluista, reiteistä ja kohteista on tarpeen kasvattaa. Myös tuotteistamista tulee kehittää, jotta kansainväliseen myyntiin soveltuvia kokonaisuuksia saadaan lisää. Pienet yritykset ja paikalliset toimijat tulee saada paremmin kytketyksi osaksi matkailun arvoketjuja ja myyntikanavia. Pelkosenniemen, Kemijärven, Sodankylän ja Visit Pyhä-Luosto ry:n kesken on valmisteltu kehittämishanketta, jossa pureuduttaisiin edellä kuvattuun kehittämistarpeeseen. Hankeidea on muodostunut alueen kuntien, Visit Pyhä-Luosto ry:n, matkailuyritysten sekä muiden sidosryhmien välillä. Valmistelun aikana on tunnistettu yhteinen tarve vahvistaa matkailun alueellista vaikuttavuutta, lisätä matkailun hyötyjen kohdentumista matkailukeskusten ulkopuolisille alueille sekä kehittää yhteistyötä matkailualueen ja lähikylien välillä. Hankkeen valmistelua ovat tukeneet Pelkosenniemen kestävä kasvun ohjelma -hankkeen yhteydessä toteutetut työpajat, yritys- ja sidosryhmäkeskustelut sekä matkailun kehittämiseen liittyvät selvitykset ja muut käynnissä olevat hankkeet kuten Kemijärven ja Pelkosenniemen yhteinen Vitosverkosto-hanke ja Sodankylän Kestävän matkailun hanke. Nyt suunnittelussa olevan hankkeen päätavoitteena on vahvistaa Pyhä-Luoston alueen ympärivuotista ja kestävä matkailua laajentamalla matkailijan kokemusta matkailukeskuksista ympäröiviin kyliin, paikallisiin palveluihin, kulttuurikohteisiin, tapahtumiin ja reiteille sekä kehittämällä matkailualueen ja lähialueen yritysten yhteistyötä kansainvälisessä, kestävä matkailun mukaisessa myynnissä ja tuotekehityksessä. Tavoitteena on lisätä matkailun alueellista vaikuttavuutta siten, että matkailun tuomat hyödyt kohdistuvat nykyistä laajemmin

matkailukeskusten ulkopuolisille alueille, vahvistavat alueen elinvoimaa ja tukevat paikallisten palveluiden säilymistä ja kehittymistä sekä pidentävät matkailijoiden viipymää alueella. Hankkeen kohderyhmää ovat laajasti matkailuyrittäjät matkailualueella ja sen lähialueilla Pelkosenniemellä, Kemijärvellä ja Sodankylässä. Kohderyhmään kuuluvat erityisesti ohjelmapalvelu-, majoitus-, ravitsemis-, kuljetus-, opastus- ja hyvinvointipalveluita tarjoavat yritykset sekä muut matkailun arvoketjuun kuuluvat toimijat.

Hankehakemus on suunniteltu jätettävän Lapin liitossa avoinna olevaan JTF-ohjelman rahoitushakuun 15.9.2026 mennessä. Rahoitushaku voi vielä muuttua EAKR-ohjelmaan. Hankesuunnitelmaluonnoksen toimenpiteet keskittyvät neljään kokonaisuuteen: 1) Vahvistetaan matkailualueen ja kylissä toimivien yritysten välistä yhteistyötä sekä matkailun sosiaalista kestävyyttä, 2) kehitetään yritysten osaamista ja valmiuksia kehittää tuotteitaan kansainväliseen, ympärivuotiseen ja muuttuvia ilmasto-olosuhteita huomioivaan matkailuun, 3) lisätään kylien, paikallisten palveluiden, kulttuurikohteiden ja olemassa olevien reittien näkyvyyttä sekä rakennetaan niistä helposti saavutettavia matkailukokonaisuuksia ja 4) kehitetään alueelle uudistavan matkailun toimintamalli sekä pilotoidaan käytännön kohteita, joissa matkailu tuottaa konkreettista hyötyä luonnolle, kulttuuriympäristöille tai paikallisyhteisöille.

Hankkeen toimenpiteitä suunnataan kaikkien osallistuvien kuntien alueelle, ja kaikissa kunnissa toimiviin yrityksiin. Hankkeen päätoteuttaja on Pelkosenniemen kunta. Hankeideaa on käsitelty Visit Pyhä-Luosto ry:n hallituksessa, ja yhdistys on sitoutunut hankkeeseen antamalla omaa työpanostaan, viestimällä alueen yrityksille ja max. 3000€ maksuosuudella.

Hankkeen kustannukset koostuvat projektipäällikön (100%) ja projektisihteerin/suunnittelijan (50%) palkkakustannuksista sekä palkkakustannuksista laskettavasta yleiskustannusosasta (ns. flat rate). Yleiskustannuksista katetaan hankkeen kaikki muut kulut, kuten vierailut, työpajat, reittikuvausten laatiminen ja markkinointi. Hankkeen suunniteltu toteutusaika on 1.1.2027-31.12.2028 ja kokonaiskustannusarvio on 241 388€. Rahoitusohjelman mukainen tuki on 80%, loppuosuus 20% esitetään jaettavan Visit Pyhä-Luoston osuuden jälkeen tasan kuntien kesken. Kunkin kunnan osuus olisi 15 047€, jakautuen tasan talousarviovuosille 2027 ja 2028.

Mikäli Sodankylän kunnanhallitus tai Kemijärven kaupunginhallitus eivät sitoutuisi omarahoitusosuuteen, hankkeen toteutusalueella on mahdollista supistaa koskemaan vain mukaan sitoutuvia kuntia. Supistaminen pienentää myös budjettia.

Valmistelija	Elinvoimajohtaja Sari Niemi
Esittelijä	Kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Tiedoksi	
Muutoksenhaku	Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa